

Läroplan för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen 2016

Innehåll:

1. Utgångspunkterna för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen

2. Den förberedande undervisningens mål och centrala innehåll

2.1 Allmänna mål och samarbete med den grundläggande utbildningen

2.2 Elever som inte är läs- och skrivkunniga

2.3 Språkundervisningens mål och centrala innehåll

Svenska som andraspråk

Elevens modersmål

Övriga språk

2.4 Mål och centralt innehåll för undervisningen i övriga läroämnen

3. Uppgörandet av ett individuellt studieprogram

4. Stöd för studier och välmående

4.1 Samarbetet mellan hem och skola

4.2 Elevvård

4.3 Elevhandledning

5. Elevbedömning

6. Intyg och betyg

7. Avläggande av studier som hör till den grundläggande utbildningens lärokurs under den förberedande undervisningen

Bilagor:

1. Innehållet i språkundervisningen
2. Nivåskala för språkkunskaper A1.3-A2.1
(<http://www.oph.fi/svenska/ops/grundskola/BILAGA2.doc>)
3. Individuellt studieprogram

1. Utgångspunkterna för den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen

I lagen om grundläggande utbildning (628/1998) föreskrivs om den förberedande undervisningen som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen. Den förberedande undervisningen är avsedd för elever med invandrabakgrund vilkas kunskaper i svenska och/eller övriga färdigheter inte är tillräckliga för studier i en grupp inom förskoleundervisningen eller den grundläggande utbildningen. Undervisning ges 6-10-åringar minst 900 timmar och äldre under minst 1000 timmar.

Den som deltar i undervisningen har rätt att flytta över till den grundläggande utbildningen redan innan nämnda timantal uppfylls, om han eller hon klarar av att följa med den grundläggande utbildningen. För undervisningen har inte fastställts någon riksomfattande timfördelning och inte heller någon lärokurs. Enligt lagen om grundläggande utbildning har eleverna rätt att under arbetsdagarna få undervisning enligt läroplanen samt elevhandledning.

Utbildningsanordnaren beslutar om undervisningsgrupperna i den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen. Förberedande undervisning kan också ordnas för en enda elev. Undervisningsgrupperna bildas enligt elevernas ålder och förutsättningar så att gruppindelningen främjar elevernas sunda växande och utveckling och säkerställer uppnåendet av målen enligt läroplanen och de mål som uppställs i elevernas individuella studieprogram.

Under den förberedande undervisningen integreras eleverna i förskoleundervisningen eller den grundläggande utbildningen, i svenskspråkiga undervisningsgrupper som motsvarar elevens ålder och eget studieprogram, på det sätt som fastslagits i Studieprogrammet. *I mån av möjlighet fungerar förberedande läraren som kompanjonlärare under inledningsskedet av integreringen.* Integreringen främjar anpassningen, språkkunskaperna i svenska och tillägnet av innehållet i läroämnena.

Förberedande undervisning ordnas för 6-13-åringar i en på förhand bestämd skola. **Tegengrenskolan** ordnar förberedande undervisning i huvudsak för 13-17-åringar. **En undervisningsgrupp kan bildas om elevantalet är minst 4. Maximiantalet elever i en grupp är 8.** Undervisningsgruppernas sammansättning är flexibel, utgående från elevernas ålder och förutsättningar.

2. Den förberedande undervisningens mål och centrala innehåll

2.1 Allmänna mål och samarbete med den grundläggande utbildningen

Den förberedande undervisningen har som mål att främja elevens kunskaper i svenska, hans eller hennes harmoniska utveckling och integrering i det finländska samhället samt att ge nödvändiga förutsättningar för att flytta över till den grundläggande utbildningen. I den förberedande undervisningen ges eleven undervisning i läroämnena i den grundläggande utbildningen och i elevens eget modersmål på ett sätt som anges närmare i elevens studieprogram. I undervisningen av de olika läroämnena följs i tillämpliga delar läroplanen för den grundläggande utbildningen, varför det är viktigt att läraren i den förberedande undervisningen och lärarna inom den grundläggande utbildningen samarbetar. *I utvecklandet av mångsidig kompetens och i undervisningen av de olika läroämnena följs i tillämpliga delar grunderna för läroplan för den grundläggande utbildningen.*

Mångsidig kompetens

I skolans pedagogiska arrangemang och undervisning beaktas att eleverna är olika till ålder, studiefärdigheter och inlärningsbakgrund och att undervisningsarrangemangen för eleverna skall planeras och undervisningen differentieras enligt elevernas ålders- och utvecklingsstadium. Då eleverna får stöd i sitt eget modersmål främjas tillägnet av innehållet i de olika läroämnena. *I den förberedande undervisningen läggs fokus på intensivträning i svenska. Eleverna får även undervisning i matematik, miljö- och naturkunskap, ev. främmande språk samt konst- och färdighetsämnen. Under undervisningen som förbereder för den grundläggande utbildningen ska eleverna också steg för steg lära sig att arbeta självständigt och i grupp samt utveckla sin digitala kompetens och sin förmåga att söka information.*

Samarbetet och informationen är viktig mellan olika lärare i skolan. I den förberedande undervisningen undervisas eleverna i svenska som andra språk och i övriga ämnen i tillämpliga delar enligt läroplanen för den grundläggande utbildningen. För varje elev med invandrarbakgrund uppgörs ett individuellt studieprogram. *Det är viktigt att kunna läsa, förstå, tolka och producera olika texter. Språkmedvetna arbetssätt förutsätter samarbete mellan lärarna och en delad förståelse om språkets betydelse för lärandet.*

Eleverna i den förberedande undervisningen deltar i skolans gemensamma tillställningar. Samverkan med skolans övriga elever bidrar till språkutveckling och uppkomsten av sociala relationer.

2.2 Elever som inte är läs- och skrivkunniga

För barn och unga med dålig läs- och skrivkunnighet betonas i den förberedande undervisningen inläring av dessa färdigheter. Målen i det egna studieprogrammet ställs så att undervisningen är lämplig för elevens färdighets- och åldersnivå. Innehållen väljs så att de hjälper eleverna att klara sig i vardagssituationer, stödjer elevens integrering och utveckling av identiteten som elev. Studier i det egna modersmålet främjar elevens inlärningsfärdigheter och förstärker den kulturella identiteten.

För tillägnet och befästandet av läs- och skrivkunnigheten reserveras tillräckligt med tid. Om elevens färdigheter inte är tillräckliga för studier inom den grundläggande utbildningen, ska i elevens eget studieprogram ägnas uppmärksamhet åt tidtabellen för övergången till den grundläggande utbildningen. Vid behov skall eleven ha möjlighet att fortsätta inom den förberedande undervisningen, övergå till att studera i enlighet med ett årskurslöst studieprogram eller på annat sätt med de stödåtgärder som bäst passar honom eller henne. En elev som inte är läs- och skrivkunnig och som flyttar över till den grundläggande utbildningen ska få tillräckligt stöd.

2.3 Språkundervisningens mål och centrala innehåll

Svenska som andraspråk

Målet för studierna i svenska är på nivåskalan för språkkunskaper (bilaga) nivån A1.3 - A2.1, som beskriver elevens genomsnittliga kunskaper i slutskedet av den förberedande undervisningen.

I den förberedande undervisningen är huvudvikten lagd på studier i svenska som andraspråk. Undervisningen följer i tillämpliga delar läroplanen för den grundläggande utbildningen. Studierna i svenska som andraspråk utgör grunden för alla övriga studier. I den förberedande undervisningen är syftet med undervisningen i svenska som andraspråk att ge eleverna tillräckliga färdigheter för att flytta över till den grundläggande utbildningen. Elevens skol- och studiebakgrund och eventuella tidigare kunskaper i svenska ska beaktas i undervisningen. I det individuella studieprogrammet som görs upp för eleven definieras mål och innehåll som motsvarar elevens färdighets- och åldersnivå.

Det centrala innehållet i språkundervisningen som bilaga.

Elevens modersmål

Syftet med undervisningen i elevens eget modersmål är att stödja och främja elevens kunskaper i sitt modersmål, kunskapen om den egna kulturella bakgrunden och utvecklingen av den kulturella identiteten. Goda kunskaper i modersmålet skapar också förutsättningar för att lära sig svenska och för annat lärande som sker på detta språk. För elevens ordnas undervisning i modersmålet i den mån det är möjligt.

Elevens kunskaper i modersmålet stöds och bevaras även på olika sätt i samarbete med familjen.

Undervisning i modersmålet strävas att ordnas om det inom en språkgrupp finns 4 elever i åldern 6-17 år och om det finns lämpliga modersmåls lärare. Eleverna får i mån av möjlighet modersmålsundervisning under skolans arbetsdag 2,5 timmar per vecka.

Det är viktigt att lärarna i skolan samarbetar med modersmåls lärarna för att tillsammans kunna skapa så god grund för språkinlärning och övrig inlärning som möjligt.

Övriga språk

I grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen ingår mål för undervisningen i främmande språk. I den förberedande undervisningen följs läroplanen i tillämpliga delar. Elevens studier i främmande språk ordnas enligt kommunens språkprogram. De språkliga färdigheterna avgör i vilken mån studier i främmande språk kan ingå i elevens eget studieprogram under den förberedande undervisningen.

Studier i främmande språk i den förberedande undervisningen ordnas med beaktande av elevens förutsättningar och ålder enligt det individuella studieprogrammet.

2.4 Mål och centralt innehåll för undervisning i övriga läroämnen

Elevenns tidigare studier och kulturbakgrund bildar utgångspunkten för den förberedande undervisningen. I undervisningen utnyttjas elevenns kunskaper om det egna språk- och kulturområdets natur, levnadssätt, historia och samhälle. Vår närmiljö Vörå och dess natur och kultur, vårt levnadssätt och våra sociala normer utgör grunden. [Finland och de finlandssvenska områdena beaktas](#). Paralleller dras till det egna hemlandet.

Under den förberedande undervisningen följer målen och innehållet för de övriga läroämnena i tillämpliga delar målen och innehållet i läroplanen för den grundläggande utbildningen. Vid planeringen av innehållet ska centrala begrepp, arbetssätt och redskap för varje läroämne beaktas.

Undervisningen och stöd på det egna modersmålet främjar elevenns studier och integrering. Den tilläggs kunskap som fås med hjälp av undervisningen och stödet på det egna språket är till hjälp vid uppställandet av målen i de övriga läroämnena. På det sättet kan eleven gå framåt i ämnesstudierna även om kunskaperna i svenska utvecklas långsammare än de övriga färdigheterna. Undervisning och stöd på det egna språket ges enligt elevenns behov i den mån det är möjligt.

I den förberedande undervisningen utnyttjas lärmiljöer som ger möjlighet till upplevelser och aktiviteter samt mångsidiga studiemetoder. Mångsidiga lärmiljöer erbjuder eleverna meningsfulla och mångsidiga möjligheter att använda språket i olika kommunikationssituationer. Olika situationer utvecklar elevenns förmåga att fungera som enskild individ och som medlem av gemenskapen och ger färdigheter för ett livslångt lärande.

Lärmiljöerna orienterar eleven i den finländska kulturen och främjar elevenns integrering i närmiljön samt i det finländska samhället i vidare bemärkelse.

I undervisningen av de övriga läroämnena beaktas elevenns ålder och förutsättningar. Innehållet i de olika läroämnena väljs med tanke på den årskurs som eleven skall övergå till.

Eleven integreras i den allmänna undervisningen enligt det individuella studieprogrammet och undervisningen anpassas vid behov.

3. Uppgörandet av ett individuellt studieprogram för eleven

För den förberedande undervisningen finns ingen riksomfattande timfördelning eller lärokurs, varför ett eget studieprogram görs upp för eleven i samarbete med elevens vårdnadshavare. I elevens eget studieprogram antecknas:

- elevens utgångsnivå, såsom t.ex. skolgångshistoria, språkkunskaper och styrkor.
- de individuella målen för elevens lärande, som granskas med jämna mellanrum.
- vilka läroämnen som studeras, timantal, och undervisningens innehåll
- elevens studier i undervisningsgruppen i den förberedande undervisningen och integrering i den grundläggande utbildningen
- handledningen av eleven och eventuella stödåtgärder såsom t.ex.
 - Ge mera tid
 - Ge möjlighet till digitala hjälpmedel
 - Låt eleven använda käll- och läromedel som hjälp
 - Ge möjlighet till assistent
 - Göra individuella prov och uppgifter
 - Ha ett muntligt prov
 - Ge möjlighet till muntlig komplettering

Studieprogrammet kan vara en del av elevens integrationsplan i enlighet med integrationslagen. I den förberedande undervisningen kan man också göra upp en plan för elevens lärande.

För varje elev med invandrarbakgrund uppgörs ett individuellt studieprogram tillsammans med vårdnadshavarna. Studieprogrammet uppgörs inom tre månader från att förberedande undervisning påbörjats. Studieprogrammet uppdateras senast i samband med att eleven byter skola.

4. Stöd för studier och välmående

När det under den förberedande undervisningen framgår att en elev behöver stöd för studierna, ska stödet ges eleven på det sätt som bäst passar honom eller henne. I den förberedande undervisningen ges eleverna vid behov stödundervisning, stödåtgärder som ges av elevvården och specialundervisning på deltid. Om det stöd eleven får inte är tillräckligt, ska elevens behov av särskilt stöd kartläggas. *Bristfälliga kunskaper i svenska får dock inte vara skäl till specialundervisning.*

Under den förberedande undervisningen har elever med invandrarbakgrund samma rättigheter till stöd som elever inom den grundläggande utbildningen. En anteckning om stödåtgärder antecknas i det individuella studieprogrammet.

4.1 Samarbetet mellan hem och skola

Utbildningsanordnaren skapar förutsättningar för samarbetet mellan hem och skola. Utgångspunkten för samarbetet är att parterna behandlas och respekteras lika och jämställt. Målet är att få till stånd en dialog som stödjer elevens växande och lärande.

I samarbetet mellan hem och skola beaktas familjens språk- och kulturbakgrund. Vårdnadshavarna informeras om den finländska skolan och det finländska utbildningssystemet, läroplanen, elevbedömningen, undervisningsmetoderna och det individuella studieprogram som används i den förberedande undervisningen. Familjen informeras om övergången till den grundläggande utbildningen och om möjligheterna till fortsatta studier efter den grundläggande utbildningen.

Inom kommunens mångkulturella program betonas samarbetet mellan hem och skola. Vårdnadshavarna får information om det finländska skolsystemet via en broschyr som översatts till flera språk och möte med läraren via tolk.

Tolktjänster används om möjligt i mötet med vårdnadshavarna.

4.2 Elevvård

Elever i undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen har rätt till elevvård. Elevvården avses främja och upprätthålla elevens studieframgång, goda psykiska och fysiska hälsa och sociala välfärd samt understödande verksamhet.

I den förberedande undervisningen ägnas särskild uppmärksamhet åt att identifiera stödbehov hos elever i ett tidigt skede och stödåtgärder inleds genast när ett behov uppstår. Vårdnadshavarna skall få tillräcklig information om de olika stödåtgärder som finns att tillgå i det finländska skol- social- och hälsovårdssystemet samt förfaringssätt och praxis gällande dem. Planeringen av stödet sker i samarbete med familjen och med personer som utarbetar en integrationsplan för familjen. Tolkning ordnas vid behov.

Elevens stödbehov bedöms under den förberedande undervisningen i samråd med skolans elevvårdspersonal.

De elever som har fått kommunplats och de elever som bor på gruppfamiljehemmen hör till skolans elevvård. Elever som är asylsökande hör i huvudsak till flyktingförläggningens elevvård.

4.3 Elevhandledning

I läroplanen slås fast hur elevhandledningen i den förberedande undervisningen ska genomföras. Handledningen genomförs enligt de mål för handledningsverksamheten som beskrivs i läroplanen för den grundläggande utbildningen.

Syftet med elevhandledningen är att utveckla elevens inlärningsförutsättningar och stödja hans eller hennes sociala växande samt att förebygga inlärningssvårigheter. Genom elevhandledningen stöds utvecklingen av studiefärdigheterna och av de kunskaper som eleven behöver för livsplaneringen.

Vid planeringen av en övergång till den grundläggande utbildningen ska man försäkra sig om att information om elevens färdigheter och framsteg i den förberedande undervisningen går vidare till mottagande skola eller klass. Eleven och vårdnadshavarna ska i god tid ges möjlighet att bekanta sig med den kommande skolan eller klassen. *Elevhandledning är av särskild vikt för de elever med invandrarbakgrund, som är integrerade i klasserna sju till nio med tanke på slutskedet i den grundläggande utbildningen och de fortsatta studierna. De som kommit till Finland mitt under den grundläggande utbildningen bör få utökad handledning i sina studier, så att de får veta vilka följer deras val och beslut har.*

Eleven ges handledning under hela studietiden för att utveckla inlärningsförutsättningarna och studiefärdigheterna samt de sociala färdigheterna.

Vårdnadshavarna informeras om skolsystemet och om elevens studier.

5. Elevbedömning

I läroplanen bestäms om bedömningen av elever som deltar i den förberedande undervisningen och om det intyg de får. Bedömningen skall vara vägledande, sporrande och mångsidig. Elevens förutsättningar för självvärdering ska utvecklas. Med hjälp av bedömningen ges eleven i den förberedande undervisningen också en bild av kraven i den grundläggande utbildningen.

I den förberedande undervisningen används inte sifferbedömning, men som vägledning av elevens framsteg kan nivåskalan för språkkunskaper (<http://www.oph.fi/svenska/ops/grundskola/BILAGA2.doc>) användas som stöd.

Bedömningen ges i samråd mellan alla lärare som undervisar eleven. Bedömningen bygger på fortgående och mångsidig observation av de kunskaper och färdigheter som eleven visar.

I god tid bör information ges till eleven och vårdnadshavarna om grunderna, målen och metoderna för bedömningen. Elevens framsteg bedöms enligt de mål som uppgjorts i det individuella studieprogrammet.

I bedömningen bör elevens ålder, skolbakgrund och språkfärdigheter beaktas. Bedömningen bör vara så mångsidig som möjlig.

6. Intyg

Som avslutning på den undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen får eleven ett intyg över deltagandet. I intyget antecknas de läroämnen som eleven studerat samt deras omfattning och innehåll. I intyget ges en beskrivning av elevens framsteg under den förberedande undervisningen.

7. Avläggande av studier som hör till den grundläggande utbildningens lärokurs under den förberedande undervisningen

Studieprogrammet för en elev i undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen kan innehålla studier i olika läroämnen enligt lärokursen för den grundläggande utbildningen. Eleven kan få ett betyg över att ha slutfört ovan nämnda studier med godkänt vitsord genom att delta i en särskild examen enligt lagen om grundläggande utbildning (38 §).

I den särskilda examen utreds med hjälp av olika prov om elevens kunskaper och färdigheter i ett läroämne motsvarar de kunskaper och färdigheter som ingår i den grundläggande utbildningens lärokurs. Elevens kunskaper bedöms i förhållande till de mål för de olika läroämnena som definieras i grunderna för den grundläggande utbildningen 2004 och som preciseras i den lokala läroplanen. Som hjälp vid fastställandet av elevens kunskapsnivå används profilen för goda kunskaper och kriterierna vid slutbedömningen i läroplanen för den grundläggande utbildningen 2004. I den särskilda examen kan avläggas läroämnets hela lärokurs eller delar av den, t.ex. lärokursen för en bestämd årskurs.

Bestämmelserna om betyg som används i särskild examen ingår i Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2004, "kapitel 8.3 Betyg" punkten "Övriga betyg".

Bilaga 1

Innehållet i språkundervisningen

Situationer och ämnesområden som eleven skall kunna kommunicera om:

- Privatliv, familj, släkt och vänner.
- Årstider, tidsbestämningar och väder.
- Hem och boende.
- Skolan som fysisk miljö, lektioner, skolkamrater, lärare och annan personal.
- Måltider och hygien.
- Människans kropp och klädsel.
- Offentliga lokaler och tjänster, såsom affärer, trafik, hälso- och sjukvård.
- Stad och landsbygd.
- Natur, fritid, kultur och idrott.
- Resor och medier.
- Ordförråd och begrepp i olika läroämnen.
- Högtidsdagar, folklig tradition, seder och bruk, lekar.
- Betydelsefulla finländska personer och händelser.
- Vardagstradition och livsstil.

Strukturer och språkkännedom

- Grundläggande kunskaper om svenska språket; dess struktur och prosodi.
- Ordklasser och ordböjning: genus, kongruens och tidsformer.
- Principerna för sats- och meningsbyggnad i det svenska språket.
- Normer för skillnader mellan tal- och skriftspråk; standardspråk och dialekter.
- Svenska i Finland i relation till de nordiska och europeiska språken och i ett globalt perspektiv.

Läsning och skrivning

- Sambandet mellan ljud och bokstav samt mellan ord och bild i begreppsinläringen, typbokstäverna.
- Olika lässtrategier, automatisering av den mekaniska läsförmågan, med övergång från högläsning till tystläsning.

- Läsförståelse
- Att iaktta sin egen läsning och sin förståelse av textens innehåll.
- De vanligaste textgenrerna och att skriva för olika situationer och målgrupper.

Berättartradition, litteratur och mediekunskap

- Sagor, dikter, gåtor och ordspråk, folklöre och andra skönlitterära genrer från Finland, Norden och andra länder, valda enligt språkkunskaper och åldersgrupp.
- Centrala finländska författare och deras verk.
- Att läsa och analysera medietexter, bilder, film och teater.
- Att använda sig av bibliotek, informations- och kommunikationsteknik och olika medier.
- Att söka information i olika källor.

Interaktion och muntlig kommunikation

- Olika talstrategier, såsom att inleda, upprätthålla och avsluta en diskussion, att uttrycka en åsikt, att beakta lyssnaren och lyssnarens respons. Kulturbundna kommunikationssituationer, såsom att hälsa, att tilltala, att presentera sig, att tacka, att be om ursäkt, att tala i telefon.
- Att uttrycka och motivera egna känslor, behov, kunskaper och åsikter.
- Att kompensera bristfälliga språkkunskaper genom att till exempel använda relaterade begrepp eller genom att förklara.
- Att utveckla förhandlingsförmåga och förmåga att föra en konstruktiv diskussion.

Språkinlärningsfärdigheter

- Användning av läroböcker och ordböcker, användning av nya ord och strukturer i egna framställningar, par- och gruppdiskussioner som ett regelbundet sätt att öva muntlig kommunikation, att se de betydelsebärande elementen i en text, att jämföra det svenska språket med det egna modersmålet, att iaktta och korrigera sin egen framställning, att bedöma sin språkliga färdighet.

Bilaga 3

Individuellt studieprogram för elev med invandrarbakgrund

Namn:	Födelsetid:
Vårdnadshavare:	Vårdnadshavare:
Tfn:	Tfn:
Familjesituation:	
Syskon:	
Adress:	
Modersmål:	Annat språk i hemmet:
Hemland: (+ankomstland)	Ankomsttid till Finland:
Religion:	Medborgarskap:
Speciella dieter:	

Elevens förutsättningar och prestationsnivå	
Tidigare skolgång:	
Prestationsnivå ämnesvis:	
Starka sidor:	
Hobbier:	
